सर्गः १ सोऽपश्यत्प्रणिधानेन सन्ततेः स्तम्भकारणं। भावि
तात्मा भुवोभर्त्तुरथैनं प्रत्यबोधयत् ॥ ७५ ॥ पुरा
शक्रमुपस्थाय तवोर्व्वीं प्रति यास्यतः। आसीत्कल्प
तरुच्छायामाश्रिता सुरभिः पथि ॥ ७६ ॥ इमां देवी
मृतुस्नातां श्रुत्वा सपदि सत्वरः। प्रदक्षिणक्रिया
तीतस्तस्याः कोपमजीजनः ॥७७॥ अवजानासि मां
यस्मादतस्ते न भविष्यति। मत्प्रसूतिमनाराध्य प्रजे
ति त्वां शशाप सा ॥ ७८ ॥

स इति। वशिष्ठः दिलीपस्य सन्ततेः प्रतिबन्धकारणं ध्यानेन अपश्यत् किं० वशिष्ठः चिन्तितः आत्मा येन सः किं० दिलीपस्य पृथिव्याभर्त्तुः दर्शनानन्तरं मुनिः राजानं ज्ञापितवान् ॥ ७५ ॥ पुरेति। तव पथि कामधेनुः आसीत् किं० तव पृथिवीं गच्छतः किं कृत्वा पुरा इन्द्रं संसेव्य किं० कामधेनुः कल्पवृक्षस्य छायां उपागता ॥ ७६ ॥ इमामिति। ऋतुस्नातां इमां राज्ञीं श्रुत्वा शीघ्रं गन्तुकामः दक्षिणावर्त्तेन भ्रमणं कृत्वा प्रणामक्रियया रहितस्त्वं धेनोः क्रोधं जनयामासिथ ॥ ७७ ॥ अवेति। कामधेनुः त्वां शशाप यस्मात् मां कामधेनुं त्वं अवहेलयसि अतः मत्सन्ततिमसेविला स्थितस्य तव पुत्रो न भविष्यतीति शशाप ॥ ७८ ॥